

Shree Greater Bombay Vardhman Sthanakvasi Jain Mahasangh-Mumbai**Conducted****MATUSHREE MANIBEN MANSI BHIMSHI CHHADVA -DHARMIK SHIKSHAN BOARD – MUMBAI**542, Jagannath Shankar Sheth Road, Chira Bazar, 3rd Floor, Above Dashshrimali office, Mumbai – 400 002.

Tel.: 22018629 Website : jaineducationboard.org

E-mail : jainshikshshanboard@gmail.com

૬ જાન્યુઆરી ૨૦૧૯ - મહિલામંડળ - પ્રશ્ન પેપર - ગુણ - ૧૦૦ સમય: ૯ થી ૧૨**શ્રેણી - ૯****પ્રશ્ન ૧ પાંચ જ્ઞાનના આધારે જવાબ લખો.****(૩૦)****(ક) નીચેના પ્રશ્નોનો ઉત્તર લખો.****(૧૦)**

૧. અવધિજ્ઞાન કોને કહે છે ? તેના મુખ્ય ભેદ કેટલા ?
૨. કેવળજ્ઞાન કોને હોય ?
૩. દ્વાદશાંગી સિધ્ધાંત કોના સમાન છે ?
૪. પર્થના એટલે શું ? તેકાલિક છે કે ઉત્કાલિક ?
૫. શ્રુતનિશ્ચિત મતિ જ્ઞાનના ભેદ અર્થ સહિત લખો.
૬. અવસ્થિત અવધિજ્ઞાન એટલે શું ?
૭. બુધ્ધિ કેટલા પ્રકારની છે ? કઈ કઈ ?

(૨)

(૧)

(૧)

(૧)

(૨)

(૧)

(૨)

(ખ) એક શબ્દમાં જવાબ આપો.**(૫)**

- (૧) આવશ્યક સૂત્ર સિવાયના સૂત્રને શું કહેવાય ?
- (૨) શરીરની બંને બાજુની દિશાને જાણનારું જ્ઞાન કયું ?
- (૩) કોના સ્પષ્ટ ઉચ્ચારથી અક્ષરના અર્થની સ્પષ્ટતા થાય ?
- (૪) ૧૩ મા ગુણસ્થાનમાં રહેલા કેવળીને કયું જ્ઞાન હોય ?
- (૫) ભવપ્રત્યય કે ક્ષયોપશમથી કયું જ્ઞાન હોય ?
- (૬) ૬ થી ૧૨ ગુણસ્થાન સુધી કયું જ્ઞાન હોય ?
- (૭) કયું જ્ઞાન સર્વપ્રત્યક્ષ હોય ?
- (૮) કયું જ્ઞાન ઈન્દ્રિય અને મનની સહાયતાથી થાય ?
- (૯) અવગ્રહથી ગ્રહણ કરેલી વિચારણાને શું કહે છે ?
- (૧૦) જ્યોતિષીને કયા આકારે અવધિજ્ઞાન હોય ?

(ગ) ખાલી જગ્યા પૂરો**(૩)**

- (૧) આત્મા અને ઈન્દ્રિય દ્વારા જે જ્ઞાન સાક્ષાત થાય છે તેને જ્ઞાન કહે છે.
- (૨) અનેક લિપિના અનેક પ્રકારના અક્ષરના આકારનું જ્ઞાન તે છે.
- (૩) જ્ઞાન ચારિત્રવાન, અપ્રમત્ત સંયતિને જ હોય.
- (૪) મતિજ્ઞાન છે. અને શ્રુતજ્ઞાન છે.
- (૫) જ્ઞાન થી જોવું અને જાણવું બંને ક્રિયા થાય છે.
- (૬) જેને ગણધર પુરુષોએ શ્રુતરૂપે ગૂંથ્યાં છે તે છે.

- (ઘ) જોડકા જોડો (૨)
૧. અભિનિબોધિક જ્ઞાન	ગમિક શ્રુત
૨. વિપુલમતિ	અવધિજ્ઞાન
૩. અનવસ્થિત જ્ઞાન	મન:પર્યવજ્ઞાન
૪. એક સરખા પાઠ	મતિજ્ઞાન

- (ચ) ટૂંકમાં જવાબ લખો. (૧૦)
- (૧) શ્રુત જ્ઞાનની પર્યાય કેટલી ?
 - (૨) શ્રુતજ્ઞાનની આરાધના કરવાથી શું ફળ મળે ?
 - (૩) વર્ધમાન અવધિજ્ઞાન એટલે શું ?
 - (૪) ચારે જાતિમાં દેવોના અવધિજ્ઞાનનું સંસ્થાન લખો.

- પ્રશ્ન-૨ ચાર કષાયનાં આધારે જવાબ લખો. (૧૦)
- (ક) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો. (૮)
- (૧) કષાયના દળિયા કેટલા ? કયા કયા ?
 - (૨) કષાયના કુલ ભાંગા કેટલા ?
 - (૩) ક્રોધનાં પ્રકાર કેટલા ? કયા કયા ? અર્થ સાથે લખો ? ?
 - (૪) જે માન સ્વયં અને બીજા એમ બંને માટે થાય કયું ?
 - (૫) જે લોભ શરીરને કારણે થાય તે કયાં ?

- (ખ) જોડકા જોડો. (૨)
(૧) ઉદય અવસ્થાને પ્રાપ્ત થાય	(અ) આત્મપ્રતિષ્ઠિત
(૨) જમીન મકાન માટે થાય	(બ) ઉપશાંત
(૩) જે કષાય પોતાના માટે થાય	(ક) અનુપશાંત
(૪) જે કષાય ઉદયને પ્રાપ્ત ન થાય	(ડ) વત્યુ

- પ્રશ્ન. ૩ ચાર ધ્યાનના આધારે જવાબ લખો. (૧૫)
- (૧) આલંબન એટલે શું ?
 - (૨) ચાર ધ્યાનમાં હેય, જ્ઞેય, ઉપાદેય કેટલા ? કયા કયા ?
 - (૩) મિથ્યાત્વી નારકી અને દેવમાં કેટલા ધ્યાન હોય ? કયા ?
 - (૪) અજવે અને મદવે એટલે શું ?
 - (૫) કયા ધ્યાનથી નરક અને તિર્યચ ગતિ મળે ?
 - (૬) શુક્લધ્યાનના પાયા કેટલા ? કયા કયા ?
 - (૭) ધર્મધ્યાનના લક્ષણ અર્થ સાથે લખો ?
 - (૮) ચાર ધ્યાનના ગુણસ્થાન લખો ?
 - (૯) લક્ષણ એટલે શું ?

- પ્રશ્ન. - ૪ સંસ્કાર વિભાગના આધારે જવાબ લખો (૧૦)
- (૧) પાણી અચેત કરવાના શસ્ત્ર કેટલા પ્રકારના છે ?
 - (૨) પ્રથમ પાંચના નામ લખો ?
 - (૩) કયા કયા વ્રતમાં શ્રાવકે બાથરૂમ સંડાસનો ઉપયોગ કરવાનો હોતો નથી ?
 - (૪) અશુચિ ત્યાગ કરવા જતાં શુ બોલવું અને કેટલી વાર બોલવું ?

- (૫) પરઠતાં પહેલા કોની આજ્ઞા લેવાય છે. ત્યારે શું બોલાય ?
- (૬) નિન્હવ એટલે શું ?
- (૭) પ્રતિકૂળ ભોજન શું કરી શકે ? શું ન કરી શકે ?

પ્રશ્ન — ૫ કથાના આધારે જવાબ લખો.

(૧૦)

- (૧) દેવે ભગવાન મહાવીરને કઈ કઈ ઉપમાઓ આપી છે ?
- (૨) ગોશાલક ને શેનું જ્ઞાન હતું ? તેઓ કયા વિષયમાં સત્ય ઉત્તર આપતાં હતાં ?
- (૩) સકડાલપુત્રે ભગવાન મહાવીર સ્વામીને પોતાને ત્યાં પધારવા શું વિનંતી કરી ?
- (૪) બહુપુત્રિકાદેવીએ પોતાની લબ્ધિ બતાવવા શું કયું ?
- (૫) સુભદ્રા કયાં રહેતી હતી ? તેના આર્તધ્યાનનું કારણ શું હતું ?

પ્રશ્ન — ૬ કાવ્ય આધારે જવાબ લખો.

(૧૦)

- (૧) એક એક..... પાર રે પ્રાણી
- (૨) સાધુજીને આપણે શિશ કેમ નમાવીએ છીએ ? તે બતાવતી ગાથા લખો
- (૩) ક્રોધને દૂર કરવા શેની ઢાલ રાખવાની છે ? શું કરવાનું છે ?
- (૪) આપણને સંસારમાં કોણ રોકે છે ? સંસાર છોડવા શું કરવાનું છે ?
- (૫) મુઝે સુખ..... નામ હો.

પ્રશ્ન — ૭ સામાયિક - પ્રતિક્રમણના આધારે જવાબ લખો.

(૧૫)

- (૧) આગમ કોને કહે છે ? તે કેટલા પ્રકારના છે ? કયા કયા ?
- (૨) પાંચમું અને સાતમું વ્રત ૧ કરણ અને ૩ યોગથી શા માટે કરાય છે ?
- (૩) પાંચ મહાવ્રતની ભાવના કેટલી છે ? તેના અતિચાર કેટલા છે ?
- (૪) પૌષધવ્રત એટલે શું ?
- (૫) પાઢિયારી અને અપાઢિયારી વસ્તુઓ કોને કહે છે ? તે કેટલી છે ?
- (૬) ખમત ખામણા એટલે શું ? મિચ્છામિ દુક્કડમ એટલે શું ? બંનેમાં શું તફાવત છે ?

(ખ) અર્થ લખો.

પન્નતે, સુદ્ધિન્નિં, દંસણાં, સઈઅંતરધ્યાએ

(ગ) અર્થ લખો.

- (૧) એકવાર ભોગવાય તે (૨) કપટ સહિત જૂઠું બોલવું
- (૩) સંયતિ છું (૪) જેમ તેમ નિરર્થક બોલવું
- (૫) સંપૂર્ણ લોકમાં (૬) નહિં આચરવા યોગ્ય.

.... જય જિનેન્દ્ર